

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 26. 1. 2016
COM(2016) 36 final

2013/0014 (COD)

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU

podľa článku 294 ods. 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

o

**pozícii Rady k prijatiu nového nariadenia o Železničnej agentúre Európskej únie,
ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 881/2004**

(Text s významom pre EHP)

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU

podľa článku 294 ods. 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

o

**pozícii Rady k prijatiu nového nariadenia o Železničnej agentúre Európskej únie,
ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 881/2004**

(Text s významom pre EHP)

1. SÚVISLOSTI

Komisia prijala 30. januára 2013 komplexný balík šiestich legislatívnych návrhov zameraných na dosiahnutie vyššej kvality a lepšieho výberu v oblasti služieb železničnej dopravy v Európe.

Zlepšenie kvality služieb a efektívnosti je potrebné v záujme zvýšenia príťažlivosti železničnej dopravy ako voľby cestujúcich a podpory presunu v rámci používaných druhov dopravy. Lepší pomer medzi kvalitou a cenou a udržateľnosť možno zabezpečiť napriek obmedzeným finančným prostriedkom z verejných zdrojov.

Balík sa zameriava aj na podporu inovácií v oblasti železničnej dopravy v EÚ s cieľom uspokojiť očakávania používateľov a to tromi rôznymi a vzájomne prepojenými spôsobmi:

1. otváraním trhov vnútroštátnej osobnej dopravy hospodárskej súťaži a zavedením povinnej verejnej súťaže v prípade verejných zákaziek na poskytnutie služby;
2. posilnením nezávislosti manažérov infraštruktúry tak, aby kontrolovali všetky hlavné funkcie železničnej siete a zabezpečením spravodlivého prístupu k železničnej doprave pre všetkých;
3. posilnením úlohy agentúry, aby sa stala jednotným kontaktným miestom na vydávanie povolení na uvedenie vozidiel na trh ako aj bezpečnostných osvedčení pre prevádzkovateľov – oboje platné v celej EÚ.

Dátum odoslania návrhu Európskemu parlamentu a Rade
[dokument COM(2013) 27 final – 2013/0014 (COD)]:

31. januára 2013

Dátum stanoviska Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru:

10. júla 2013

Dátum stanoviska Výboru regiónov:

8. októbra 2013

Dátum pozície Európskeho parlamentu v prvom čítaní:

26. februára 2014

Dátum prijatia pozície Rady:

10. decembra 2015

2. CIEĽ NÁVRHU KOMISIE

Nariadenie o Železničnej agentúre Európskej únie, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 881/2004, je jedným zo šiestich legislatívnych návrhov, ktoré Komisia prijala 30. januára 2013 v rámci štvrtého železničného balíka.

Hlavným cieľom revízie nariadenia o zriadení Európskej železničnej agentúry (ďalej len „agentúra“)¹ je posilniť úlohu agentúry, aby sa stala jednotným kontaktným miestom vydávania povolení na uvedenie vozidiel na trh ako aj bezpečnostných osvedčení pre prevádzkovateľov – oboje platné v celej EÚ. Revidovaným nariadením by sa tiež posilnila úloha agentúry pri dohľade nad vnútroštátnymi predpismi a získala by právo požiadať o odstránenie zbytočných prekážok a monitorovať národné bezpečnostné orgány (NSA) a ako „orgán zodpovedný za systém“ by zohrávala dôležitejšiu úlohu v súvislosti s európskym systémom riadenia železničnej dopravy (ERTMS) a telematickými aplikáciami.

Komisia navrhla aj zmenu aktu, ktorým sa agentúra založila, s cieľom zosúladiť ho so spoločným vyhlásením a spoločným prístupom Európskeho parlamentu, Rady a Európskej komisie k decentralizovaným agentúram² (tak, aby pokrýval štruktúru riadenia, viacročný pracovný program a zjednodušenie postupov na prijímanie zamestnancov).

Vzhľadom na značné zmeny úloh agentúry a jej vnútornej organizácie Komisia navrhla nahradiť nariadenie (ES) č. 881/2004 novým aktom.

3. PRIPOMIENKY K POZÍCII RADY

Pozícia v prvom čítaní prijatá na zasadnutí Rady pre dopravu 10. decembra 2015 podporuje hlavné ciele návrhu Komisie na posilnenie úlohy agentúry. Napriek tomu sa však líši v niektorých aspektoch, najmä v tom, že železničné podniky/výrobcovia pôsobiaci len v jednom členskom štáte by mali mať možnosť požiadať o vydanie bezpečnostného osvedčenia alebo povolenia pre vozidlo buď agentúru alebo domáci NSA.

Okrem toho sa v pozícii Rady:

- vymedzujú podrobné ustanovenia o fungovaní pracovnej skupiny agentúry,
Obsahuje najmä postup prijímania pravidiel transparentnosti, ktoré sa budú uplatňovať v takomto kontexte.
- agentúre poskytujú potrebné nástroje, aby mohla konať ako jednotné kontaktné miesto prostredníctvom informačného a komunikačného systému,
Tento nástroj bude informovať agentúru a národné bezpečnostné orgány o všetkých žiadostiach o povolenia/bezpečnostné osvedčenia, o fázach postupu a ich výsledku.
- objasňuje úlohu agentúry, pokiaľ ide o postupné znižovanie počtu vnútroštátnych predpisov,
V texte sa stanovuje preskúmanie vnútroštátnych opatrení z hľadiska bezpečnosti železníc a interoperability a kompatibility s pravidlami hospodárskej súťaže s cieľom

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 881/2004 z 29. apríla 2005.

² Spoločné vyhlásenie a spoločný prístup Parlamentu, Rady a Komisie k decentralizovaným agentúram podpísané 19. júla 2012.

dosiahnuť postupné znižovanie počtu vnútroštátnych predpisov. Kľúčovú úlohu zohráva stanovisko založené na nezávislej a nestrannej expertíze na úrovni Únie. V tejto súvislosti sa formuluje úloha agentúry pri vydávaní takéhoto stanoviska.

- vymenúvajú ďalšie úlohy agentúry súvisiace s monitorovaním národných bezpečnostných orgánov a notifikovaných orgánov,

Agentúra monitoruje činnosť a rozhodovanie týchto orgánov s cieľom dosiahnuť vyššiu mieru harmonizácie na úrovni Únie.

- spresňuje, ako bude fungovať odvolacia rada,

Konkrétne sa v nej stanovujú podrobné pravidlá fungovania odvolacej rady, ktoré zahŕňajú pravidlá týkajúce sa nezávislosti jej členov od strán zapojených do odvolania alebo rozhodcovského konania, pravidlá predchádzania konfliktom záujmov a ich riadenia v prípade zamestnancov agentúry na všetkých úrovniach a zavedenia 3-mesačnej lehoty pre postup odvolania, ktorou sa má zabezpečiť, aby sa odvolaniami nevytvárali prekážky alebo zdržania.

- vymedzujú podmienky na prijatie vykonávacieho aktu o poplatkoch splatných agentúre.

Stanovuje sa, že poplatky a platby sa musia stanoviť transparentným, spravodlivým a jednotným spôsobom a nemali by ohroziť konkurencieschopnosť európskeho železničného sektora.

Komisia vyjadruje poľutovanie nad tým, že v porovnaní s pôvodným návrhom, ktorý predložila, sa pozícia Rady odkláňa od niektorých kľúčových ustanovení dohodnutých medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou v rámci spoločného prístupu k decentralizovaným agentúram EÚ v roku 2012. Týka sa to najmä:

- vymenovania dvoch zástupcov Komisie do správnej rady namiesto štyroch,
- udelenia právomoci navrhnúť odvolanie výkonného riaditeľa jednej tretine členov správnej rady, pričom v rámci spoločného prístupu by mal byť postup na odvolanie výkonného riaditeľa rovnaký ako postup vymenovania,
- Komisia tiež zdôrazňuje, že vymenovanie pozorovateľa spomedzi členov správnej rady na účely sledovania postupu Komisie pri výbere výkonného riaditeľa by nemalo viesť k akémukoľvek zdvojeniu úloh pri postupoch výberu a vymenovania.

4. ZÁVER

Komisia sa domnieva, že revízia nariadenia o agentúre je kľúčová na dosiahnutie zavedenia zjednodušeného a zjednoteného rámca pre odvetvie železničnej dopravy.

To je dôvod, prečo Komisia v duchu kompromisu prijíma pozíciu prijatú Radou, aby Európsky parlament mohol prijať konečný text v druhom čítaní spolu s ostatnými piatimi návrhmi štvrtého železničného balíka. Komisia sa v skutočnosti domnieva, že súbežné prijatie trhových aj technických pilierov by maximalizovalo prínosy z hľadiska kvality služieb, účinnosti a konkurencieschopnosti odvetvia železničnej dopravy.